

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

Visitatieverslag

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	Daltonschool De Tandem
Adres	Leenkamp 7-9
Postcode en plaats	2264 KW Leidschendam
E-mailadres school	info@detandem.nl
Directeur	Christianne Ahuis
Adjunct-directeur	Ed Schut
Daltoncoördinator	Wij werken met een borgingswerkgroep
Aantal groepen/ klassen (VO)	10
Aantal leerlingen	249
Populatie (PO)/ schoolsoort (VO)	Gemengd PO
Aantal leraren	20 (team) 14 (groepsleerkracht)
In bezit van Daltoncertificaat	16
Bezig met Daltoncursus	-
Nevenvestigingen	nee
Stand van zaken inspectie	basisarrangement
Visitatie team	
Voorzitter	
Lid 1.	
Datum visitatie	30 - 05 - 2016
Soort visitatie	1 ^e licentieverlenging
	2e licentieverlenging
	licentieverlenging
	versnelde visitatie licentieverlenging
	x Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
Tel. 070 - 331 52 81
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

aanbeveling 1.

Samenwerkingsopdrachten inpassen op de weektaak. Zorg daarbij dat alle kinderen daaraan meedoen.

evaluatie school

Met het samenwerken zijn we nog aan het werk. Op dit moment is afgesproken dat groep 4 t/m 8 werkt met een symbool van een rondje met een cijfer (bijv. ②) erin voor samenwerken. Het cijfer slaat op de grootte van het groepje. Er staat minimaal 2x per week een samenwerkingstaak op de takenbrief. De maatjes bij deze opdrachten worden gestuurd door de leerkracht. Bij de samenwerkingsopdracht geldt dat er één gezamenlijk resultaat wordt ingeleverd.

Bij de kleuters en groep 3 wordt er gewerkt met het symbool met hondjes, dit is één keer per week. Dit is zichtbaar op het takenbord. Ook hier worden de maatjes door de leerkracht gekoppeld.

Overigens mogen in alle groepen natuurlijk ook andere dan specifieke samenwerkingsopdrachten samen worden gemaakt. In dat geval kiezen kinderen hun eigen maatje en leveren ieder hun eigen werk in.

De planning is de afspraken te evalueren in januari 2016.

bevindingen visitatieteam

In de reflectie van de school kwam een eenduidige vorm van samenwerken naar voren welke sterk leerkracht gestuurd leek. Echter, in de praktijk heeft het visitatieteam een breed scala aan vormen van samenwerken mogen aanschouwen.

Er zijn verplichte en vrij gekozen vormen van samenwerking in alle groepen waarneembaar. Leerlingen komen makkelijk en enthousiast tot samenwerking, zichtbaar bijvoorbeeld bij het samenstellen van keuzeopdrachten. Ze bevragen elkaar, tonen initiatief, verdelen rollen en taken, noemen voor- en nadelen.

De leerkracht activeert, de leerlingen starten.

aanbeveling 2.

Dagelijks ook mondeling reflecteren hoort bij een goede daltonschool. Dus toepassen!

evaluatie school

Sinds schooljaar 2012/2013 wordt er voor instructie van alle basisvakken standaard en structureel gewerkt met het directe instructiemodel, waar reflecteren een vast onderdeel van uitmaakt. Als daltonschool gebeurt dit, afhankelijk van de organisatie van de les, niet altijd direct na afloop van de instructie, maar wel minimaal 1x per dag. Er wordt zowel gereflecteerd op het behalen van de lesdoelen als op de les zelf en de bijbehorende verwerking.

Ook voor de overige vakken geldt dat er in alle groepen minimaal 1x per dag mondeling wordt gereflecteerd. Daarnaast is er sprake van schriftelijke evaluatie van de (week) taak via de takenbrief in groep 5 t/m 8 en via het takenbord in de kleutergroepen.

Reflecteren gebeurt niet alleen op inhoud van het werk dat gemaakt wordt of het (eind)product, maar ook op werkhouding, gedrag, proces, beleving en aanpak. Om ons als school te ontwikkelen m.b.t. reflecteren, hebben we Annemarie Wenke als expert een studiedag laten verzorgen op dit onderwerp. Het doel was om samen met het team te kijken naar verschillende mogelijkheden van reflecteren en hoe je dit vorm kunt geven binnen je dagelijkse lesgeven. N.a.v. de studiedag heeft iedere leerkracht voor zichzelf bedacht hoe een ieder het reflecteren vorm zou willen gaan geven in de eigen groep. We zitten nu in een fase van uitproberen en delen van ervaringen met elkaar om uiteindelijk een doorgaande lijn te creëren op het gebied van reflecteren. Zo wordt er bijvoorbeeld bij de kleuters op het takenbord gebruik gemaakt van een spiegeltje voor reflecteren, is er in groep 3 een "ik-ben-trots-op-tafel" en wordt er in diezelfde groep gereflecteerd t.a.v. het werken op de gang en de overige gedragsregels. In de groepen 7, 7/8 en 8 worden met leerlingen reflectiegesprekken gevoerd aan de reflectietafel. Dit is nu nog veelal leerkrachtgestuurd, maar we zijn ook al zoekend naar vormen om dit meer leerlinggestuurd te maken. Bij het voeren van reflectiegesprekken wordt gebruik gemaakt van reflectiekaartjes. De reflectievragen worden in verschillende groepen ook gebruikt bij de schriftelijke reflectie op de takenbrief. Als vervolg op de fase van uitproberen, heeft Annemarie Wenke ook groepsbezoeken afgelegd met als doel samen te kijken welke volgende stap wij kunnen zetten in de doorgaande lijn van reflecteren.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft voorbeelden gezien van reflectie vooraf (plannen), de reflectietafel, reflectiekaarten op basis waarvan leerlingen reflecteren op proces en product. Wel op klassieke wijze: goed, niet goed. Reflecteren zou kunnen worden uitgebreid door veel langduriger te kijken, te verkennen zonder oordeel. Het is van belang dat de leerlingen eigenaar worden van hun eigen reflecteren. Dus 'het waarom' achter reflecteren moet duidelijk voor ze zijn.

aanbeveling 3.

Zorg ervoor dat de uitgestelde aandacht door iedere leerkracht consequent in een doorgaande lijn wordt toegepast.

evaluatie school

In de loop van schooljaar 2012/ 2013 is er, in samenwerking met Annemarie Wenke, een doorgaande lijn opgesteld voor het werken met uitgestelde aandacht. Sinds schooljaar 2013/2014 is deze lijn geïmplementeerd en wordt er in alle groepen consequent mee gewerkt.

De aanpak bestaat uit:

- Een verkeerslicht; de kleur rood staat hierbij voor stil werken zonder samenwerken, bijvoorbeeld bij een toets of bij de start van de takentijd. Het oranje licht betekent dat zij de leerkracht niet kunnen storen, maar dat zij wel hulp kunnen vragen (en bieden) aan klasgenootjes. Het oranje licht wordt gebruikt wanneer de leerkracht aan de instructietafel of in de kleine kring zit. Bij het groene licht is ook de leerkracht aanspreekbaar. Bij de kleuters wordt alleen het oranje licht gebruikt, of anders is het licht uit.
- Een blokje in groep 3 t/m 8 waarmee de kinderen aan kunnen geven dat zij willen en kunnen helpen (groen), niet gestoord willen worden (rood) of een vraag hebben voor de leerkracht (?)
- Een handelingswijzer waarop de stappen zijn uitgewerkt die kinderen kunnen doorlopen wanneer zij hulp nodig hebben

Deze beschreven lijn wordt in alle groepen consequent ingezet en dit loopt naar tevredenheid.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft in alle groepen gezien dat er wordt gewerkt met uitgestelde aandacht zoals hierboven vermeld.

Er heerst door gehele school heen een zeer fijne werksfeer. De kinderen kennen de regels en afspraken m.b.t. uitgestelde aandacht en de bevordering van het zelfstandig denken, werken en alternatieven kiezen om verder te kunnen met een taak, is goed terug te zien in alle groepen. Daar waar in groep 1 en 2 uitgestelde aandacht een leerdoel is, wordt er in groep 8 zeer constructief mee omgegaan.

aanbeveling 4.

De verbetering van de communicatie over het (dalton) onderwijs verder doorvoeren in overleg met MR en OR.

(zie voor suggesties Leve de school van Hans Wenke)

evaluatie school

Er is de afgelopen jaren veel gewerkt aan de communicatie, waarbij het (dalton) onderwijs uiteraard een belangrijk item vormde. Sinds schooljaar 2014/2015 werken wij met een nieuwe huisstijl, wat onder andere heeft gezorgd voor een schoolgids nieuwe stijl, kort en bondig, uitsluitend digitaal met een papieren flyer als samenvatting en informeel (tutoyeren). Dit is uiteraard doorgezet in onze overige communicatiemiddelen.

Sinds schooljaar 2013/2014 hebben wij een zeer actieve Facebookpagina (www.facebook.com/DaltonschoolDeTandem) waarmee wij ouders op de hoogte houden van alle activiteiten bij ons op school. Hier worden niet alleen de "uitjes" opgenomen, maar ook (dalton) onderwijskundige zaken.

Alle schriftelijke informatie wordt sinds schooljaar 2014/2015 digitaal verzonden via Digiduif. Dit geldt ook voor onze wekelijkse nieuwsbrief "daltonnieuws", waarin regelmatig aandacht wordt besteed aan (dalton) onderwijskundige zaken. Dit doen wij bijvoorbeeld na afloop van studiedagen voor het team of wanneer er nieuwe (dalton) onderwijskundige zaken worden geïntroduceerd binnen de school.

Wij zetten ons in om ouders ook mondeling, op persoonlijke wijze te informeren.

Dit doen wij bijvoorbeeld op onze jaarlijkse koffieochtenden, die dit jaar plaatsvonden op 20 en 22 januari 2016.

Voor deze koffieochtenden kiezen wij altijd een (dalton) onderwijskundig thema, waarbij input en advies van betrokken ouders wordt gevraagd.

Ook aan het begin van het jaar nodigen wij ouders uit om te informeren en met elkaar in gesprek te gaan over het (dalton) onderwijs bij ons op school. Wij zoeken hiervoor naar de meest geschikte vorm, om de ouderbetrokkenheid (en de opkomst) zo groot mogelijk te maken. Vorig schooljaar hebben wij geëxperimenteerd met een Nieuwjaarsborrel i.p.v. een infoavond, zoals wordt voorgesteld binnen het project ouderbetrokkenheid 3.0. Hoewel de ouders die er waren hier heel enthousiast over waren, was de opkomst erg laag, waardoor wij toch weer gezocht hebben naar een geschiktere vorm. Dit jaar hebben we gekozen voor een informatieavond nieuwe stijl (17 september 2015), waarbij de kinderen degenen zijn die zelf de rondleiding geven, informatie verstrekken en vragen beantwoorden van hun eigen ouders. De leerlingen zijn actief betrokken bij de voorbereiding en waren mede daardoor erg enthousiast over deze avond. Dit enthousiasme heeft ervoor gezorgd dat nagenoeg alle ouders aanwezig waren op de informatieavond nieuwe stijl.

bevindingen visitatieteam

De leden van de MR en OR zijn vol lof over de vormen van communicatie, deze communicatie leidt tot betrokkenheid van veel ouders bij het reilen en zeilen van hun kind. Zij ervaren transparantie over ontwikkelingen en voornemens op korte en op lange termijn. Ouders worden ook actief betrokken en gezien als sparringpartner van de school om te komen tot goed onderbouwde keuzes en gedegen beleid.

aanbeveling 5.

Integreer de tekst van het dalton ontwikkelingsplan in de schoolgids.

evaluatie school

Zie opmerkingen over de schoolgids bij de vorige aanbeveling.

De tekst over het (dalton) onderwijs is aangepast. Het gaat om een beknopte samenvatting, waar wat betreft het daltononderwijs voor de volledige aanpak wordt verwezen naar het daltonhandboek. Bij de nieuwe tekst is ook rekening gehouden met de nieuwe kernwaarden zoals die door de NDV zijn vastgesteld.

bevindingen visitatieteam

Het daltonontwikkelingsplan is opgenomen in de schoolgids echter de laatste verruiming naar de 6 kernwaarden is niet verwerkt. Het Daltonhandboek waarnaar wordt verwezen is niet up-to-date; de school doet veel meer/organiseert meer. Ook op daltongebied.

De school heeft dit schooljaar borging als thema. Het is van belang dat het team de school goed onder de loep neemt. Dalton zit in het 'DNA' verweven van het team en dus de school. Hierdoor is het soms lastig om objectief te kijken naar welke aspecten specifiek behoren tot het Daltononderwijs van De Tandem. De documenten bevatten de omschrijving van Dalton, maar veel te bescheiden en algemeen. De Tandem ademt Dalton, laat dit terugzien in de stukken en gebruik dit om De Tandem nog beter op de kaart te zetten.

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

Verschillen tussen individuele leerlingen blijven hierbij groot. Sommige kinderen kunnen dit al op jonge leeftijd heel goed aan, anderen blijven t/m groep 8 hier de hulp van klasgenootjes of de leerkracht bij nodig hebben.

Sterke punten:

- Van alle basisvakken worden de actuele doelen van het blok duidelijk zichtbaar in het lokaal opgehangen. Deze worden ook vooraf benoemd bij instructies en achteraf wordt op deze doelen gereflecteerd. Dit helpt de leerling bij het focussen op het leerdoel en stelt de leerling in staat zelf verantwoordelijkheid te dragen voor het behalen van dit doel. In de groepen 5 t/m 8 wordt bovendien voorafgaand aan het blok van rekenen getoetst of de te behalen doelen al worden beheerst. Dit wordt voor de leerlingen inzichtelijk gemaakt, zodat zij zelf weten welk doel nog extra aandacht nodig heeft en ook bij welke leerlingen indien nodig hulp gevraagd kan worden. Bij de kleuters wordt gewerkt met een doelendoos.
- Er worden zeer regelmatig (dagelijks) activerende werkvormen ingezet die de betrokkenheid van de leerlingen bij het eigen werk en tijdens de instructies vergroten.

Verbeterpunten:

- Een verbeterpunt is het bijhouden van de leerling welke taken hij/ zij al gedaan heeft vandaag/ deze week. Veel leerlingen denken hier niet uit zichzelf aan en doen dit niet consequent. Vaak komt het neer op aan het einde van de dag in 1x alles snel afkleuren, wanneer de leerkracht hierom vraagt. Wij zijn zoekende naar een manier om leerlingen hier meer verantwoordelijk voor te maken. Een optie die hiervoor besproken is, is het bijhouden op een klassikaal whiteboard i.p.v. op de eigen takenbrief en het voeren van reflectiegesprekken in de bovenbouw.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft een heel actieve werkhouding waargenomen in vrijwel alle groepen. Leerlingen zijn doelgericht.

De takenbrief heeft een duidelijke planfunctie, de leerlingen kunnen wel meer eigenaar worden van de takenbrief. Zoals de school al aangeeft kleuren veel leerlingen hun taken af op verzoek van de leerkracht.

Er worden op dit moment reflectiegesprekken gevoerd in de bovenbouw om meer eigenaarschap te creëren. Een reflectievraag zou kunnen zijn: hoe werkt de takenbrief voor jou nog effectiever? Oftewel laat de leerlingen meedenken over de inzet en functionaliteit van de taakbrief.

Parels:

In de groepen 5 tot en met 8 hangen de doelen, met rode en groene balken waarop het kind zijn naam kan plaatsen. Op deze manier maakt hij zijn/haar positie duidelijk als het gaat om hoe hij zijn/haar mogelijkheden inschat om het doel te halen.

Dit maakt reflectie direct mogelijk, zowel individueel als in (klein) groepsverband.

Groep 2: Doelendoos: sterk middel om met elkaar te praten over wat er moet gaan gebeuren.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

Alle leraren hebben een bewuste keuze gemaakt om te komen of blijven werken op onze daltonschool. In veel gevallen hebben zij zelf of hun kinderen ook op deze of een andere daltonschool gezeten. Dit vormt een goed uitgangspunt om met elkaar het daltononderwijs vorm te geven, waarbij het logisch is om ruimte te geven aan de leerlingen en te sturen waar nodig.

Sterke punten:

- Onze school slaagt erin om binnen passend onderwijs een zo goed mogelijk passend aanbod te creëren. Dit is bijvoorbeeld te zien aan hoe wij erin slagen om leerlingen met (of zonder) een individueel arrangement (voorheen LGF rugzak) binnen de school te houden en op een goede manier onderwijs te laten volgen. Er is zowel een aanbod voor leerlingen die al wat verder zijn als voor leerlingen die extra hulp nodig hebben op een specifiek vakgebied. Op de takenbrief is deze differentiatie voor de basisvakken zichtbaar gemaakt.
- Bij de kleuters en in de bovenbouw wordt veel ruimte geboden aan leerlingen om zelf keuzes te maken hoe zij school (of eigen) leerdoelen willen bereiken.

Verbeterpunten:

- In de middenbouw is het vaak lastig een balans te vinden tussen de structuur en kleine stapjes aanpak die kinderen nodig hebben en de ruimte en gelegenheid voor eigen inbreng die je ze wilt geven.
- Voor kinderen die wat meer aankunnen wordt gewerkt met Levelwerk. Dit gebeurt in alle groepen, waarbij de organisatie verschilt. Hierin zijn we nog zoekende naar een passende, doorgaande lijn. Ook het compacten van de dag- of weektaak om ruimte te maken voor het Levelwerk verdient nog aandacht.

bevindingen visitatieteam

In de school is duidelijk zichtbaar en voelbaar dat de leerkrachten onderwijzen vanuit de Daltonvisie van De Tandem. Het team zelf is er zo aan gewend en vindt het dermate vanzelfsprekend, dat de teamleden soms moeite hebben om hun daltontalenten en daltonkarakters te herkennen, zowel individueel als op team-niveau.

De wijze waarop er over het algemeen les wordt gegeven, zorgt voor een sterke pedagogische basis. Hierdoor komen zorgleerlingen ook goed tot hun recht.

In de groepen 3 en 4 zijn veel onderwijskundige en pedagogische aspecten zichtbaar waar de school specifiek de aandacht op moet richten. De onderbouwcoördinator gaat actie ondernemen. Het betreft hier met name overbruggende didactische aspecten die de overgang tussen groep 2 en groep 3 vergemakkelijken. Er wordt in de groepen 3 en 4 een mooie daltonbasis gelegd waar op dit moment te weinig zicht op is. Kortom: de werkelijkheid is mooier dan de zelfevaluatie doet vermoeden.

Het team heeft meermalen leerlingen zien werken met Levelwerk. Zij ontvangen op maandag instructie voor de gehele week. Een aantal leerlingen werkt reeds 3 jaar met deze methode. Er is een separate taakbrief.

Het levelwerk wordt door de school als aandachtspunt aangegeven. Het visitatieteam heeft enthousiaste leerlingen gezien en gesproken waar Levelwerk voor ingepland staat. De intern begeleider heeft een zeer gedegen visie m.b.t. meer- en hoogbegaafdheid en maakt zich hier ook sterk voor. Dit verdient een groot compliment. Er staat een mooi fundament voor het verder uitbouwen van het onderwijs van meer- en hoogbegaafdheid.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Op onze daltonschool gelden de daltonkernwaarden op alle niveaus binnen de organisatie, dus ook op leraar-, team- en directieniveau. Hier wordt ook op gestuurd.

Sterke punten:

- In de afgelopen 4 jaren heeft een omslag plaatsgevonden van een familiale cultuur naar een steeds professionelere cultuur. Hierbij hoort een planmatige manier van werken, waarbij duidelijke afspraken worden gemaakt en waarbij verwacht wordt dat deze afspraken ook nageleefd worden. Dit gaat op basis van wederzijds vertrouwen.

- Bij alle keuzes binnen de school staat het belang van de leerlingen voorop. Dit geeft dan ook altijd de doorslag.

Verbeterpunten:

- Doordat er de afgelopen jaren veel extra aandacht is geweest voor instructie en de basisvakken, is er soms minder ruimte geweest voor de overige thema's binnen de school. Hier moet dan ook blijvend aandacht voor zijn, zoals ook in de uitgangspunten van onze daltonschool duidelijk naar voren komt. Nu we in een fase van borgen zitten, moeten hier ook meer mogelijkheden voor komen. Zo is er een werkgroep aan het brainstormen over hoe we talentontwikkeling nog beter op de kaart kunnen zetten en hoe wij de leerlingen en de leerlingenraad hierbij kunnen betrekken.

bevindingen visitatieteam

Het team heeft de eerste stappen gezet op weg naar een professionele cultuur. Vorig schooljaar zijn 4 werkgroepen geformeerd; elke leerkracht koos een werkgroep om de expertise te vergroten (dalton, lezen, rekenen en gedrag) In de vergaderingen waren diverse momenten waarop een werkgroep aandacht vroeg voor het betreffende vakgebied en informatie of kennis overdroeg.

Het team geeft zelf aan dat op dit moment borging het meest belangrijke is. Het visitatieteam geeft aan dat borging van groot belang is voor de Tandem om ook meer bewustwording te creëren en om zo de doorgaande lijnen ook vanaf een helicopterview met elkaar vorm te geven.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

Er is veel overlap met de punten zoals wij die hebben benoemd bij verantwoordelijkheid. Datgene wat wij organiseren om kinderen ruimte te bieden om zelf verantwoordelijkheid te nemen en te dragen, vraagt om zowel de mogelijkheid als de ruimte voor kinderen om zelfstandig te zijn of worden.

Sterke punten:

- De doorgaande lijn voor het omgaan met uitgestelde aandacht (en daaraan gerelateerd het vragen en bieden van hulp aan elkaar) zoals beschreven n.a.v. aanbeveling 3, is goed geborgd binnen de school.

- Het werken met doelen is sterk ontwikkeld op onze daltonschool, deze zijn voor de leerlingen inzichtelijk gemaakt en waar (organisatorisch) mogelijk maken leerlingen eigen keuzes hoe deze doelen te bereiken.

Verbeterpunten:

Wij blijven altijd in ontwikkeling en zoeken naar manieren om de zelfstandigheid en eigen inbreng van leerlingen te vergroten, maar er zijn geen specifieke verbeterpunten op dit punt.

bevindingen visitatieteam

Er zijn diverse structuren die het kind steunen in zijn zelfstandigheid: Handelingwijzers, protocol uitgestelde aandacht, reflectiegesprekken, keuzes in tijd, plek en al dan niet samenwerken, correctie door de leerlingen zelf. Ze kiezen aan de hand van de uitkomsten het vervolg. Kenmerkend is dat de leerkrachten een coachende rol hebben m.b.t. het beïnvloeden van het zelfstandig werken van de leerlingen. In alle groepen is de aandacht gevestigd op het zelfregulerende gedrag van de kinderen. De leerkrachten stimuleren en activeren de leerlingen om zelf na te denken. Er wordt sterk rekening gehouden met de verschillende niveaus van denken en handelen.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

Alle leraren zoeken actief naar mogelijkheden om leerlingen ruimte te geven, waarbij zorg gedragen wordt voor de randvoorwaarden. Een goede voorbereiding, inclusief een heldere takenbrief, is hierbij voorwaardelijk.

Sterke punten:

- In alle groepen is er dagelijks meerdere malen “takentijd” ingeroosterd, waarin leerlingen zelfstandig aan hun dag- of weektaak kunnen werken. Ook wordt in de bovenbouw aangegeven of het een grote of kleine taak is. In de groepen 7 en 8 wordt tevens een weekrooster verstrekt waaruit zij kunnen opmaken hoeveel takentijd er precies die dag beschikbaar is. Per taak is, bij het werken met een weektaak, aangegeven hoeveel tijd iedere taak kost d.m.v. klokjes, waarbij elk klokje voor ongeveer 15 minuten staat.

- Jaarlijks organiseren wij een schoolbreed project waarbij leerlingen volop de gelegenheid krijgen keuzes te maken binnen een overkoepelend thema en op eigen wijze hier met elkaar invulling aan te geven. Hierbij hoort ook een presentatie op de jaarlijkse kijkochtend die druk bezocht wordt door ouders. Dit jaar is het project gekoppeld aan de Kinderboekenweek en vond dus plaats in oktober.
- Projectwerk n.a.v. wereldoriënterende vakken in midden- en bovenbouwgroepen, waarbij groepjes leerlingen voor een groot deel zelf keuzes kunnen maken in hoe zij de lesstof willen verwerken en uiteindelijk willen presenteren aan de groep.
- Themahoeken in de gangen bij de kleutergroepen, waar ook de leerlingen ruimschoots initiatieven kunnen nemen en inbreng hebben bij de inrichting.
- Keuzewerk dat in groep 4 t/m 8 vanaf januari door groepjes leerlingen bedacht en uitgelegd wordt. De daltonkernwaarden komen hierbij goed uit de verf. Uitgangspunt bij de samenstelling van de opdrachten is dat je er iets van kan leren (het een doel heeft) en in de bovenbouw geldt ook dat er aandacht is voor meervoudige intelligenties.

Verbeterpunten:

- Ook hier blijft het in de middenbouw lastig de balans te vinden tussen intensieve begeleiding door de leraar waar nodig aan de ene kant en het ruimte bieden voor zelfstandigheid en zelfstandig keuzes maken aan de andere kant. Dit blijft nog een zoektocht.

bevindingen visitatieteam

Er wordt door het team én door de leerlingen heel veel georganiseerd. Deze activiteiten geven ruimte aan talenten, samenwerking en groepsoverstijgende leermomenten voor het jonge en het oudere kind.

Om zicht te krijgen hoe de school bruist is het goed om alles in één overzicht onder te brengen, met hierbij de competenties van de leerlingen!

Het team heeft in de kleutergroepen een zeer leerrijke leeromgeving aangetroffen, waarbij leerlingen en hun ouders een grote inbreng hebben in het verrijken van het gekozen thema. Daarnaast is er veel aandacht voor ontluikende geletterdheid en gecijferdheid.

Het keuzewerk is geordend op basis van MI; het visitatieteam heeft meermalen gezien hoe leerlingen zelf een vraagstelling bedenken en vormgeven voor in de keuzewerkbakken. Deze dienen een doel te hebben en leerzaam te zijn.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

Uiteraard is hier op onze daltonschool ruimte voor. Ook hier blijft echter het belang van de leerlingen doorslaggevend bij het maken van keuzes, wat er onder andere toe leidt dat de doorgaande lijn altijd goed wordt bewaakt.

Sterke punten:

- Op onze daltonschool zijn collegiale visitaties een vast en structureel onderdeel van de agenda. Hierdoor krijgen leraren de gelegenheid om met eigen vragen te gaan kijken bij een collega in de groep, of juist een collega in de eigen groep uit te nodigen. Vanuit de werkgroepen worden ook collegiale consultaties georganiseerd over een vastgesteld thema, waarbij ook tijd wordt ingepland voor een gezamenlijke reflectie. Binnen ons team leren we niet alleen met elkaar, maar ook van elkaar. De organisatie van de collegiale consultaties gaat inmiddels vrijwel helemaal vanuit het team zelf.

Verbeterpunten:

- Tijdgebrek is het grootste struikelblok om veel met individuele talenten en leuke initiatieven te doen. De wil is er, het gebeurt ook, maar meer zou mooi zijn!

bevindingen visitatieteam

Het team heeft de bevindingen van het MT bevestigd. Zij zijn heel enthousiast over het werken in werkgroepen, de collegiale consultatie en de invulling van de studiemomenten waarbij een steeds grotere invulling door het team wordt gerealiseerd.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

Op onze daltonschool wordt volop gelegenheid gegeven tot samenwerking, met klasgenootjes en/ of groepsdoorbrekend.

Sterke punten:

- Leerlingen krijgen veel gelegenheid tot samenwerking, ook groepsdoorbrekend. Dit gebeurt bijvoorbeeld tijdens de kunstkameraadjes activiteiten, waarbij elke leerling wordt gekoppeld aan een leerling van een andere groep, waarbij een creatieve samenwerkingsopdracht moet worden uitgevoerd of tijdens project boekenmaatjes, waar de leerlingen van groep 8 een prentenboek voorbereiden en voorlezen aan groepjes kleuters.

Verbeterpunten:

- De doorgaande lijn in het samenwerken verdient aandacht, zie ook aanbeveling 1.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft vormen van samenwerking in alle groepen waargenomen. Zij zien een heel mooie basis om te bouwen. Zoals eerder genoemd zijn de vormen van samenwerken op initiatief van de leerkracht en worden de leerlingen geactiveerd. Gezien de zichtbare coachende rol van de leerkrachten is de meest logische vervolgstap dat samenwerken gebeurt vanuit het initiatief van leerlingen en dat de invulling van samenwerking ook vrij gekozen kan worden.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

Samenwerking neemt een belangrijke plek in op onze daltonschool, zowel op leerling, leraar als teamniveau. Zo worden er activiteiten georganiseerd zoals het gezamenlijk uitwerken van leerlijnen en het voorbereiden van thema's of blokken.

Sterke punten:

- Er heerst een prettige sfeer op onze daltonschool, waarbij veel tijd wordt geïnvesteerd in de respectvolle relaties tussen leerlingen onderling en tussen leraar en leerling. Zo werken wij op basis van een schooleigen aanpak, gebaseerd op onder andere Rots & Water en de no blame aanpak. Onderdelen hiervan vormen de gouden regels, de pluimen/ Dojo's/ duimen en de afstemming op de gedrags-training in groep 5.
- Tijdens vergaderingen en studiemomenten staat de inhoud centraal, en is veel ruimte voor uitwisseling, afstemming en brainstormen.

Verbeterpunten:

- Wij werken met twee bouwen, onderbouw en bovenbouw. In de onderbouw is het vaak lastiger af te stemmen, omdat het programma voor een groep 1/2 duidelijk anders is dan dat van een groep 3 of 4. Gezien de grootte van de school heeft het werken met meer dan twee bouwen echter niet de voorkeur.

bevindingen visitatieteam

Leerkrachten en leerlingen werken samen vanuit respect. Er heerst een zeer fijne sfeer in de gehele school. De “dojo’s “ en pluimen werken vanuit een positieve grondhouding beter dan verbieden of ontnemen van privileges e.d. Het team heeft een complimentenmap om dit te bekrachtigen. Collega’s bevestigen dat vergaderingen ruimte bieden voor dialoog om te komen tot aanscherping of besluitvorming.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

Binnen team, bouw en parallelgroepen wordt intensief samengewerkt. De doorgaande lijn wordt daarbij duidelijk voor ogen gehouden. Er wordt veel geïnvesteerd in gezamenlijke (team of bouw) studiemomenten, waarbij met “de voeten op tafel” besproken wordt hoe bijvoorbeeld nieuwe ontwikkelingen aan te pakken.

Sterke punten:

- Door de ontwikkeling richting een professionele cultuur, is de samenwerking binnen onze school op een goed niveau. Iedereen wordt daarbij uitgedaagd op zijn haar eigen terrein, tempo en niveau een bijdrage te leveren aan de schoolontwikkeling.
- Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in teamscholing, op het gebied van dalton, lezen, rekenen en gedrag, waardoor het mogelijk werd om in samenwerking met elkaar de schoolontwikkeling te bevorderen.

Verbeterpunten:

- Na de investeringen in nascholing van de afgelopen jaren, is nu een tijd van borging aangebroken. Meer hierover bij de kernkwaliteit borging.

bevindingen visitatieteam

Tijdens het gesprek met het team wordt bevestigd dat er intensief wordt overlegd en samengewerkt of zaken worden in gezamenlijkheid uitgewerkt. Het team praat enthousiast over de werkgroepen en de vorderingen die ze tot nu toe met elkaar hebben bewerkstelligd. De verschillende koersen van de werkgroepen zijn ook helder voor iedereen. Er is nu sprake van eigenaarschap binnen het team m.b.t. de verschillende onderwerpen van de werkgroepen.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

Reflecteren is op alle niveaus binnen onze daltonschool een speerpunt. Het onderlinge verschil bij leerlingen is hier groot.

Sterke punten:

- Het plannen van de weektaak, bij de kleuters via het zelf ontworpen planbord en bij de bovenbouw met voldoende informatie voor de leerlingen zodat zij goede keuzes kunnen maken (zie ook kernwaarde zelfstandigheid).
- Reflecteren gebeurt in groep 5 t/m 8 naast mondeling ook via de takenbrief. In de groepen 5 en 6 is dat op een bepaald vakgebied en in groep 7 en 8 worden ook reflectieve vragen op inhoud, aanpak en beleving gesteld. Daarnaast is er aandacht voor reflectie op eigen gedrag. Ook is er bij deze groepen een algemeen reflectiekader voor de leerling en een ruimte voor opmerkingen van de leerkracht. In groep 1 en 2 wordt d.m.v. een spiegeltje op het takenbord gereflecteerd. De leerkracht hangt bij enkele leerlingen een spiegeltje op het taakbord. Na het maken van de taak reflecteert zij met de leerling hoe de taak is verlopen. De leerlingen hangen een smiley op het bord als zij alle taken van de week gedaan hebben. (In groep 1 als ze 3 taken gedaan hebben). In de groepen 3 en 4 wordt uitsluitend mondeling gereflecteerd. In groep 3 wordt dit wel visueel gemaakt. Zie ook toelichting bij aanbeveling 2.

Verbeterpunten:

- Niet alle leerlingen zijn in staat te reflecteren op hun eigen werk of gedrag. Ook wordt er vaak de tijd niet voor genomen, zijn leerlingen meer gefocust op het "af" hebben van de taak dan op het behalen van het lesdoel. Hier wordt door alle leraren wel nadrukkelijk op gestuurd. Zie ook toelichting bij aanbeveling 2.

bevindingen visitatieteam

Er is een goede basis gelegd in team en groepen om te komen tot verdere uitwerking van de klassieke term Reflectie. Nu is het nog veelal een evaluatief moment. Alle aspecten zijn echter aanwezig om dit onderdeel snel op hoger plan te tillen. Het team van De Tandem geeft zelf ook aan dat de focus op de taak op dit moment nog de overhand heeft. Ook is het actief reflecteren iets van de afgelopen periode. De reflectieve grondhouding moet nog meer geworteld raken in de denken werkwijze van leerkracht en leerling. Zowel leerkracht als leerling moeten helder hebben waarom er gereflecteerd wordt en wat het uiteindelijke doel ervan is.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

Leraren op onze daltonschool zijn zich bewust van het belang van reflecteren, zowel op te behalen/ gehaalde doelen, processen (van samenwerking) en op gedrag. Hier wordt in alle groepen op gestuurd.

Sterke punten:

- Het vragen en geven van feedback komt sterk naar voren bij de collegiale visitaties zoals die zijn beschreven bij de kernwaarde zelfstandigheid.
- Door het stellen van vragen helpt de leraar leerlingen bij het reflecteren op zowel het eigen functioneren als op de samenwerking. Hierbij wordt gebruik gemaakt van kaartjes met reflectieve vragen op inhoud, beleving en aanpak.

Verbeterpunten:

- Met de gemiddeld grote groepen (rond de 30) en/ of combinatiegroepen is het voor leraren moeilijk tijd te vinden om met (individuele) leerlingen te reflecteren. Wel is duidelijk dat hoe ouder de leerlingen worden (en hoe vaker hen gevraagd wordt kritisch naar zichzelf en hun werk te kijken), zij hier steeds beter toe in staat zijn.

bevindingen visitatieteam

Op dit moment is duidelijk zichtbaar dat reflecteren voor de leerkrachten steeds meer op het niveau van bewust bekwaam wordt uitgevoerd. Men ervaart de successen van reflecteren met leerlingen en ervaart ook de knelpunten waar met elkaar weer aan gewerkt wordt. Het team zit in een flow van ontdekken, ontwikkelen en uitvoeren.

Belangrijk is dat tijdens het proces van het invoeren van reflecteren binnen de school er tussentijds regelmatig geëvalueerd moet worden. Dit om grip te houden op de doorgaande lijn binnen de school. Wat werkt wel, wat werkt niet? Is hetgeen dat niet werkt ook voldoende en naar behoren uitgetoet?

Er is sprake van veel creativiteit binnen het team om reflectie uit te bouwen tot een gedegen kernwaarde. Het visitatieteam heeft ervaren dat dit team nooit stilstaat, constructief ontwikkelpunten oppakt en het vrij snel verweeft in de dagelijkse praktijk. Men leert van en met elkaar.

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

Bij een professionele cultuur hoort natuurlijk reflecteren. Naast de genoemde collegiale visitaties, is hier veel ruimte voor tijdens bouwvergaderingen en studiemomenten.

Sterke punten:

- De deuren van de lokalen staan open, waardoor zowel onder schooltijd als na schooltijd collega's elkaar makkelijk opzoeken.
- Wij ontvangen als school regelmatig andere scholen die bij ons een kijkje willen nemen, en zijn zelf afgelopen jaar nog op een aantal scholen binnen ons bestuur gaan kijken. Reflecteren maakt een belangrijk onderdeel uit bij zowel het ontvangen als het afleggen van bezoek

Verbeterpunten:

- Dit jaar wordt er, in verband met de opleiding Master Integraal Leiderschap van de directeur, een praktijkonderzoek afgelegd naar de mate waarin de (traditionele) daltonkernwaarden aanwezig zijn op leraar- en teamniveau en wat/ hoe hier nog verder te ontwikkelen is.

bevindingen visitatieteam

Momenteel is team en MT in overleg over hoe zij de werkgroepen en vergaderingen willen vormgeven / invullen. Dit zal ten tijde van de slotvergadering zijn beslag krijgen. Het team heeft hierin de mogelijkheid om zijn /haar mening te geven.

Tijdens de klassenbezoeken, het gesprek met het team, het bestuur en de ouders, komt duidelijk naar voren dat de Tandem beschikt over een zeer kritisch team. Kritisch op eigen handelen en daardoor ook erg bevlogen. De wijze waarop het team praat over de werkgroepen is daar een tekenend voorbeeld van. Van groot belang is om zo nu en dan een pas op de plaats te maken en rond te kijken naar waar de school, en daaraan inherent het team, staat. Bewonder al hetgeen wat goed gaat, waar je trots op mag zijn en stel eventueel je koers bij voor de aspecten die aandacht behoeven. Ontwikkelen is altijd goed, maar verlies de identiteit van het team niet uit oog. Het team maakt immers de school.

5. Effectiviteit/ doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

Het werken met doelen is op onze daltonschool goed geïmplementeerd en geborgd. Zie hiervoor ook de opmerkingen bij de overige kernwaarden.

Sterke punten:

- Leerlingen weten wat de doelen zijn. Zij krijgen van de leraar voldoende informatie om efficiënt en verantwoord met de leertijd om te gaan.

Verbeterpunten:

- Een aantal leerlingen heeft hier blijvend begeleiding voor nodig.

bevindingen visitatieteam

De mogelijkheid om te plannen met de code 1, 2 of 3, zijnde voor de pauze, na de pauze en de middag geeft onmiddellijk houvast voor de leerlingen met een dagtaak.

De leerling kent de mogelijkheden van de taakbrief.

De groepen kennen diverse rollen, ook 1 rol waarbij wordt gekeken naar de manier waarop is omgegaan met de taakbrief. Groepsmanager.

In de bovenbouw wordt er aan het begin van de week op maandag gepland. Dit heeft het visitatieteam mogen aanschouwen. De leerlingen konden goed uitleggen welke verschillende functies de takenbrief heeft en welke planning op hen van toepassing is. Door het duidelijke weekoverzicht van instructies en groepsgebonden lessen, hebben de leerlingen voor drie weken overzicht. Zo kunnen ze ook hun huiswerk voor de langere termijn inplannen in hun agenda (groep 8).

Het werken met doelen is voor rekenen helemaal uitgewerkt en functioneel in de groepen. Doordat er nu gericht met doelen wordt gewerkt is zichtbaar dat leerlingen meer eigenaar worden van hun leerontwikkeling. Meer initiatief vanuit de leerling om zelf te bepalen hoe hij/zij tot het behalen van een doel komt, is de volgende stap van werken met doelen voor de Tandem.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

De leraar werkt met een jaarplanning, waardoor tijd effectief wordt benut. Er wordt gefocust op doelen, waarbij de leraar in de gaten houdt dat de leerling weet wat het doel is en dat er gereflecteerd wordt op het behalen van het doel.

Sterke punten:

- Het benoemen en zichtbaar maken van doelen in alle groepen, zie ook kernwaarde verantwoordelijkheid.
- Bij de kleuters loopt het werken met de kleine kring uitstekend. In de hogere groepen wordt er gewerkt met verlengde instructie, eventueel aan de instructietafel. Deelname kan zowel door de leraar worden aangestuurd, als door de leerling worden gevraagd.

Verbeterpunten:

- Het vooraf compacten van de taak, bijvoorbeeld voor leerlingen met Levelwerk, verdient meer structurele aandacht (zie ook kernwaarde verantwoordelijkheid).
- Er is een start gemaakt met het voeren van diagnostiserende gesprekjes. Hierin zijn we nog wel zoekende naar een goede vorm (en organisatie), vooral bij de jongere leerlingen.

bevindingen visitatieteam

Kleine kringen zijn waargenomen; het is goed steeds te overdenken hoe zoveel mogelijk leerlingen zoveel mogelijk werkervaring op te laten doen. Voorkom situaties waarbij 1 leerling actief is.

Doelendoos is uitermate effectief.

Het visitatieteam heeft een middenbouwgroep geobserveerd die in kleine kring keken naar criteria waar goed samenwerken aan moet voldoen. Deze vormen vervolgens de basis van reflectievragen op de taakbrief. Reeds behandelde kernwaarden kregen plek in het lokaal als handelingswijzers.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Er wordt binnen onze daltonschool efficiënt en doelmatig met de leertijd van zowel leerling, leraar als team omgegaan.

Sterke punten:

- Er wordt binnen onze daltonschool zeer planmatig gewerkt, ook daar waar het de daltonvaardigheden van zowel leerlingen als leraren (zie opmerking over onderzoek bij kernwaarde reflecteren) betreft. Deze plannen worden opgesteld met input van team, en waar relevant/ mogelijk ook leerlingen, bijvoorbeeld d.m.v. enquêtes
- De zorgstructuur staat binnen onze daltonschool stevig. De internbegeleiders sturen hier op. Extra ondersteuning wordt vooral in de eigen groep, door de eigen leraar uitgevoerd.
- Naast de doelen voor de leerlingen, wordt er ook gewerkt met tweewekelijkse teamdoelen. Deze hangen in de teamkamer en worden meegestuurd met de teaminfo.

Verbeterpunten:

Er zijn geen verbeterpunten op dit onderdeel op teamniveau, hoewel de tijd altijd schaars blijft.

bevindingen visitatieteam

De doorgaande lijnen die duidelijk zichtbaar zijn in de klassen en ook naar voren komen tijdens de gesprekken met leerlingen en leerkrachten, is onvoldoende weergegeven in de stukken.

Ook is Dalton een dergelijke 'gewoonte' binnen het team, dat de aspecten die voor het team en de school als 'gewoon' worden beschouwd, niet specifiek worden omschreven als Dalton en ook niet zo worden gevoeld/gezien door het team.

De aandacht en focus ligt met name op de laatst ingezette ontwikkelingen. Het is ook goed om aspecten die al een tijd zijn ingebed te belichten en te bespreken, zodat het Daltonfundament stevig blijft.

In de teamkamer hangen de teamdoelen, zowel op uitvoerend niveau als op beroepsgroep niveau. Erg mooi! Deze doelen vloeien voort uit het jaarplan of worden ad hoc aangereikt als de situatie dit vereist.

6. Borging

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

Op onze daltonschool wordt planmatig gewerkt. De ontwikkeling van het daltononderwijs is nadrukkelijk opgenomen in het schoolplan en in ieder jaarplan. Er is geen apart daltonbeleidsplan. Normaliter zijn er twee daltoncoördinatoren. Omdat dit schooljaar geheel in het teken staat van borging, is de keuze gemaakt om de teamleden te laten kiezen zich in te zetten voor één van de vier borgingsonderwerpen: dalton, lezen, rekenen of gedrag. Om deze reden is er dit jaar een borgingswerkgroep dalton i.p.v. twee daltoncoördinatoren.

Sterke punten:

- Borging is dit jaar het centrale thema op onze daltonschool, waardoor het veel aandacht krijgt. Op alle studiemomenten is er ruimte ingericht voor dit thema, waarbij het gaat om het borgen van datgene wat wij hebben opgebouwd en niet om nieuw te implementeren zaken. Nascholing (herhaling) of externe begeleiding worden dit jaar uitsluitend ingekocht op advies van de borgingswerkgroep.
- Er is een actieve OR en MR, waar vooral bij de MR onder andere het daltononderwijs regelmatig op de agenda staat.
- De school neemt deel aan de regiobijeenkomsten. Bovendien is de adjunct-directeur zelf ook visiteur bij de NDV.
- Het gebouw biedt meer dan voldoende mogelijkheid voor de leerlingen om aan daltontaken te werken. Hier krijgen ze ook dagelijks gelegenheid toe.
- Bij de nieuwe huisstijl van de school heeft het daltonkarakter een doorslaggevende rol gespeeld. Dit zie je terug in alle communicatiemiddelen.
- Alle afspraken worden vastgelegd in de paarse map. De inhoud hiervan wordt jaarlijks kritisch doorgenomen en zo nodig aangepast, zodat deze altijd actueel is.

Verbeterpunten:

- Er is sinds 4 jaar een leerlingenraad, waarvan de leden worden gekozen. Een goede inhoud voor die leerlingenraad, maar ook het zelfsturend vermogen, is nog erg zoeken.

bevindingen visitatieteam

Tijdens de gesprekken met de directie en het team is duidelijk bevestigd dat Dalton voortdurend op de agenda staat, maar ook bij niet dalton-agendapunten wordt dalton gebruikt als ijkpunt om te komen tot passende wijzigingen of inzet van middelen etc.

Zoals de zelfreflectie van De Tandem al aangeeft is het daltonhandboek niet compleet/gedateerd. Deze vorm van borging is van wezenlijk belang en zal dan ook door de nieuw benoemde daltoncoördinatoren worden als één van de eerste acties worden opgepakt.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Uit de gesprekken met leerlingen

De leerlingenraad kent leden die ofwel 2 of 3 jaar lang lid zijn. Zij hebben 3 functies: voorzitter, penningmeester en secretaris. Zij vergaderen 1 x per 6 weken met leerkracht, wekelijks zonder leerkracht.

De leerlingenraad verzorgt de notulen, beheert de gelden, zorgen zelf voor sponsorbijdragen door een actie te organiseren en de voorzitter draagt punten aan en zorgt voor orde. De communicatie met de leerkracht wordt in de vorm van een mail wekelijks verzorgd door de secretaris. Ze hebben maandopdrachten te bedenken voor 1 tot en met 8, zoals een trefbaltoernooi voor de bovenbouw en zandtekenen voor de kleuters. Deze leerlingenraad mag zich wat ons betreft meer profileren!

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Het team is in de pauze zeer betrokken als het gaat om de werkgroepen, de initiatieven die worden ontplooid. Vervolgens ontstond een opsomming van (buitenschoolse) activiteiten die worden georganiseerd door leerlingen en of team die niet onmiddellijk bekend waren bij het visitatieteam. Maar zeker een bijdrage leveren aan het daltononderwijs en aan het imago van de school als actieve dalton-school!

Boek van talenten is genoemd, er is een sterke tendens waargenomen naar denken in mogelijkheden bij dit team. Men wil elkaars talenten zien en benutten.

Collegiale consultatie heeft veel opgeleverd, zal volgend jaar worden vervolgd.

Het team noemt hier bijvoorbeeld de mogelijkheid om als ouder op 4 schooldagen in te tekenen om tot 10.30 uur in het lokaal van het kind het onderwijs mee te maken (Taakwerk met je kind).

Uit de gesprekken met de schoolleiding

Het MT schetst de schoolontwikkeling van de laatste jaren, er is veel geïnvesteerd in didactiek, dalton, rekenen en lezen en gedrag. Deze onderwerpen komen stelselmatig op de overlegmomenten op de agenda. Na het ontwikkelstadium volgt nu een periode van uitwerken en evalueren. Het MT schetst een gemêleerd publiek, een school die niet meer krimpt maar stabiliseert. Het is nu tijd voor talentontwikkeling en PR om alle actieve en ludieke acties en vieringen etc. voor het voetlicht te brengen.

Uit de gesprekken met ouders

Het visitatieteam treft een enthousiaste groep ouders. Zij zijn zeer tevreden over de communicatie, de ouderavond nieuwe stijl, de vele activiteiten voor ouders en leerlingen. Zij noemen de voorbeelden thuis van vaardigheden die de kinderen op school hebben geleerd op het gebied van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Hun kind wordt gezien, de ouder wordt gezien. Zij waarderen de laagdrempeligheid van de leerkrachten en van de directeur. In het bijzonder wordt genoemd dat de directeur dagelijks bij de ingang staat om 08.30 uur, wat het erg gemakkelijk maakt om snel iets aan te reiken aan de directeur.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Harry van der Kant

Als bestuurder van Panta Rhei is hij gestart met het overhevelen van bevoegdheden van een centraal aangestuurde organisatie naar delegeren naar de integrale schoolleider. Dit strookt met het streven van het team van De Tandem om een professionele organisatie te worden.

De bestuurder is zeer geporteerd van de daltonprofilering, ziet hier kansen/mogelijkheden om deze te combineren met 21st Century Skills.

Zou graag meer scholen willen zien met de wens om verregaand te profileren.

De bestuurder staat sterk in het bewaken van de pedagogische identiteit, wil hiervoor strijden, bijvoorbeeld bij de hang naar opbrengstgericht en handelingsgericht werken versus de verworvenheden van Dalton.

Indien nodig is het mogelijk met de bestuurder te overleggen om de kosten die gepaard gaan met de daltonidentiteit te bespreken; denk bijvoorbeeld aan vervanging bij scholing van daltoncoördinatoren en visiteur.

beoordeling

nr	kernwaarden	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie *		X
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit- doelmatigheid		X
6	Borging		X

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr.1.	Stel een nieuw daltonhandboek op met leerlijnen voor elke kernwaarde, uitgaand van de "waarom-vraag".
Nr.2.	Reflectie uitbouwen naar leerling-gestuurd reflecteren.
Nr.3.	Vergroot het eigenaarschap van het leerproces inzake de ltr-vakken.

slotopmerkingen

Alle aanbevelingen zijn geen verkapte vorm van kritiek, maar geven de zone van de naaste ontwikkeling aan.

Wij hebben een school aangetroffen die werkt als een geoliede machine. Team, ouders, leerkrachten en leerlingen zijn enthousiast over Dalton, over de school en al haar activiteiten.

Het visitatieteam merkte meermalen dat sommige mooie onderdelen van het daltonpakket al zo gewoon zijn dat ze niet meer worden genoemd. Dit bleken in gesprekken met ouders en leerlingen zeer gewaardeerde onderdelen te zijn, waardig om je mee te profileren. Bijvoorbeeld : leerlingen leiden de ouders rond tijdens de open dag, dansfeest, slotfeest, open inloop elke dag, taakwerk met je kind.

Top!

Het betreft hier een visitatie na een gesprek met de CVGD. Het visitatieteam heeft alle betrokken stukken gelezen en heeft zich vervolgens gericht op het visitatieverslag (deze is op verzoek van de visitatievoorzitter aangevuld met rood; immers in de 6 maanden na de eerste visitatie heeft de school zich verder ontwikkeld), de reguliere stukken, de site en het inspectierapport.

In het telefonisch onderhoud met de directeur en de adjunct-directeur is de grondhouding besproken: zowel het schoolteam en het visitatieteam wil een goede visitatiedag met elkaar beleven.

Tijdens de kennismaking is de routing van de zienswijze van de school en de daarop volgende protocollaire acties van de NDV benoemd; ook hier heeft de visitatievoorzitter genoemd dit voor nu te willen parkeren en uit te gaan van een reguliere visitatie.

Na afloop van de terugkoppeling aan de directie en vervolgens aan team, directie en bestuurder is door de voorzitter benoemd dat er twee uiteenlopende meningen zijn vanuit de eerste en tweede visitatie. Als oorzaak hiervoor zijn aan te reiken het feit dat er inmiddels 6 maanden zijn verstreken en er gewerkt is aan verdere ontwikkelingen, De Tandem nu heel duidelijk heeft gekozen voor het laten zien van de parels, leerlingen heeft gevraagd een actieve rol te kiezen door ze kernwaarden te laten toelichten etc, in plaats van een eerdere open grondhouding waarbij de school niet expliciet had gekozen voor etaleren van tops.

Tevens is de bevinding vanuit het team genoemd dat er sprake was van een andere dynamiek. Het team heeft forse spanning ervaren in de aanloop naar en gedurende de “herkansing”.

Directie, team en bestuurder hebben op uiterst integere wijze de visitatiedag als onderdeel van het protocol - zoals gevolgd na bemiddeling van de CVGD - geëvalueerd.

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.

N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

Het team heeft de visitatiedag als zeer prettig ervaren. Omdat het een visitatie na een gesprek met de CVGD betrof, was het voor het team een extra spannende dag. Een compliment voor het visitatieteam is op zijn plek. De visiteurs toonden zich kundig en stelden zich professioneel op. Zij hadden een kritische, maar zeer open en positieve houding. Alle geledingen (directie, daltoncoördinator, leerkrachten, leerlingen, ouders en bestuur) zijn gehoord. Iets wat wij bij de vorige visitatie sterk gemist hadden. De klassenbezoeken verliepen plezierig en de open wijze van communiceren door de visiteurs zorgde voor een ontspannen sfeer. Gedurende de dag hebben wij als school mooie complimenten mogen ontvangen. De leerlingen waren enthousiast en vonden het leuk om uit te leggen hoe het een en ander bij hen op school wordt gedaan.

Het grote verschil tussen de twee meningen van de eerste en de tweede visitatie zijn, zoals al beschreven wordt, te verklaren door een aantal zaken. De open houding van dit visitatieteam heeft hieraan zeker bijgedragen. Daarnaast hebben wij ons op een andere manier gepresenteerd. Wij hebben bewust gekozen om de parels van onze school te laten zien en ook leerlingen een actieve rol te geven door hen verschillende activiteiten gerelateerd aan de kernwaarden te laten toelichten. Ook heeft de schoolontwikkeling de afgelopen zes maanden niet stilgestaan, wat onder andere zichtbaar was bij de kernwaarde reflecteren.

Wij kunnen ons prima vinden in de bevindingen van het visitatieteam. De gegeven aanbevelingen zijn helder en sluiten aan bij wat wij als school verder willen oppakken en ontwikkelen.

Wij kijken terug op een geslaagde dag en hebben zin om met de aanbevelingen aan de slag te gaan.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Stel een nieuw daltonhandboek op met leerlijnen voor elke kernwaarde, uitgaand van de “waarom-vraag”.
actie	Het daltonhandboek zal aangepast worden n.a.v. de nieuwe richtlijnen. De huidige stand van zaken, de doelen waarnaar wij streven, maar ook de leerlijnen voor elke kernwaarde, onze parels en ontwikkelpunten zullen hierin beschreven worden.
uitvoerenden	Daltoncoördinatoren in overleg met directie en team
tijdvak	Schooljaar 2016-2017
scholing/ externe ondersteuning	-
toelichting	

aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Reflectie uitbouwen naar leerling-gestuurd reflecteren.
actie	Voorzetten van de ontwikkeling die wij afgelopen schooljaar zijn gestart t.o.v. reflecteren. Het opzetten van een doorgaande lijn van groep 1 t/m groep 8 waarbij leerlingen steeds meer zelf het initiatief nemen en eigenaar worden.
uitvoerenden	Team
tijdvak	Schooljaar 2016-2017, 2017-2018
scholing/ externe ondersteuning	Studiemoment met Annemarie Wenke
toelichting	

aanbeveling 3. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Vergroot het eigenaarschap van het leerproces inzake de ltr-vakken.
actie	Volgend schooljaar starten wij met het werken met Snappet in de groepen 4 t/m 8 voor de vakgebieden taal, spelling, lezen en rekenen. Hierdoor zullen de leerlingen ook gericht aan eigen doelen gaan werken.
uitvoerenden	Team
tijdvak	Schooljaar 2016-2017
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

**Ondertekening school en
visitatievoorzitter voor gezien**

naam	functie	handtekening	datum

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van
de NDV.